

KAKO SE ZAŠTITITI?

Poštujte uputstva za upotrebu koja se prilažu uz igračke, starosnu dob za koju su namijenjene i upozorenja za roditelje na opasnosti i rizike od povreda koje mogu da se jave pri upotrebi igračaka.

Pri kupovini igračaka obratite pažnju na sljedeće:

PORIJEKLO I PROIZVOĐAČ

Naziv proizvođača i zemlja porijekla moraju biti navedeni na pakovanju. Ne kupujte igračke na kojima nema svih potrebnih podataka. Postojanje oznake **CE** koja se koristi na EU tržištu čini pretpostavku da igračka ispunjava standarde i bitne zahtjeve bezbjednosti, međutim, ovaj znak NE dokazuje automatski da kupujete siguran proizvod.

SASTAV

Dobra orijentacija za kupovinu plastičnih igračaka i proizvoda za djecu može biti napis na pakovanju „ne sadrži ftalate“ ili „ne sadrži PVC“.

TEST NA MIRIS

Ukoliko proizvod ima rezak, opor ili neugodan miris, to najčešće upućuje na prisustvo nedozvoljenih hemikalija. Naravno, to ne znači da je igračka, koja nema ovakav miris, sigurna.

TEST NA DODIR

Uzmite igračku i opipajte da li ima oštre ivice, vijke ili druge dijelove koje vire, na koje se dijete može povrijediti, te da li postoji opasnost da dijete priklješti prste.

Obratite posebnu pažnju na to da li sa plišanih i sličnih čupavih igračaka otpadaju vlakna. Uradite jednostavan test „čupanja“. Ukoliko vam tom prilikom ostane mnogo vlakana u rukama, ne kupujte proizvod, jer bebe i mala djeca mogu progutati ova vlakna.

SITNI DJELOVI

Isprobajte da li se od proizvoda mogu odvojiti sitni djelovi, npr. dugmići ili slični komadići, koje mala djeca mogu staviti u usta i doći u rizik od gušenja, oštećenja digestivnog trakta (na primjer baterije). Ne kupujte proizvode koji predstavljaju opasne imitacije hrane!

MAGNETNI DJELOVI

Igračke koje sadrže magnete ili magnetne dijelove su posebno rizične jer magneti, koji se međusobno spoje ili se spoje sa metalnim predmetom u ljudskom tijelu mogu izazvati ozbiljne ili smrtne povrede.

ZA BEZBJEDNU DJEČJU IGRU

KAKO IGRAČKE MOGU BITI OPASNE?

Igračke mogu da budu opasne zbog svog hemijskog sastava, fizičkih i mehaničkih karakteristika. Mogu čak predstavljati i električnu ili radioaktivnu opasnost, a važno je i da li dozvoljavaju da se higijenski propisno tretiraju i jesu li zapaljive. Poseban rizik predstavljaju *ftalati* u plastičnim igračkama.

ŠTA SU FTALATI?

Hemikalije koje mogu imati toksično dejstvo na jetru, bubrege i reproduktivni sistem, a mogu uzrokovati i hormonske poremećaje. Ftalati (diestri ftalatne kiseline) su tvari koje se mogu naći u mekom PVC, vrsti plastike koja se koristi u proizvodnji igračkama.

KAKO SE KONTROLIŠE BEZBJEDNOST IGRAČKA U CRNOJ GORI?

Pravilnik o bezbjednosti igračkama koji je donijelo Ministarstvo zdravlja, a u koji su unesene direktive Evropske komisije, primjenjuje se od jula 2015. godine. Domaći proizvođači moraju poštovati stroga pravila bezbjednosti, a proizvode koji se isporučuju na tržište Crne Gore bez obzira na porijeklo, nadzire Zdravstveno - sanitarna inspekcija. Pored redovnih planskih kontrola, inspektori vrše nadzor i na osnovu RAPEX obavještenja, obavještenja Regionalne mreže, Uprave carina, proizvođača/distributera, medija kao i obavještenja potrošača.

ULOGA EU

Kroz pretpristupnu pomoć Crnoj Gori, EU je tokom 2013-2015 pomogla u zatvaranju zakonodavnih praznina i usaglašavanju propisa sa evropskom pravnom tekovinom, kao i u osposobljavanju inspektora da primjenjuju nova pravila o bezbjednosti proizvoda na tržištu. Razvijena su i dva IT sistema za procesuiranje pritužbi. Integriran je RAPEX (Rapid Alert System for Non Food Products), sistem EU za brzu razmjenu službenih obavještenja o opasnim proizvodima na jedinstvenom unutrašnjem tržištu. Jednom nedjeljno, petkom, Komisija objavljuje spisak opasnih proizvoda (Rapex obavještenja).

KAKO EU SISTEM FUNKCIONIŠE U CRNOJ GORI?

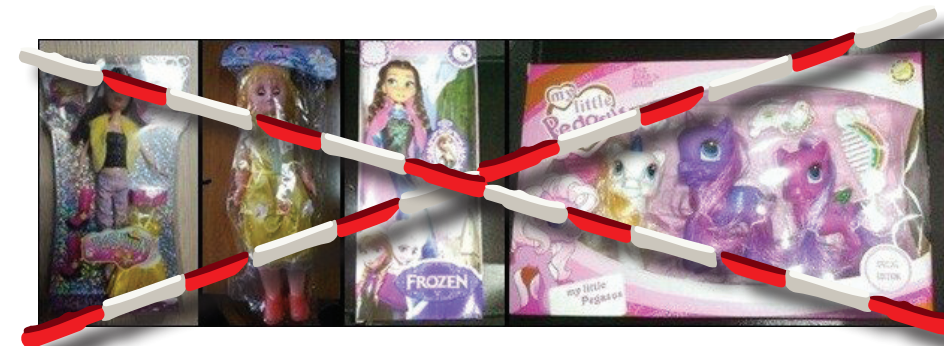
IT sistem kojim raspolaže Uprava za inspekcijske poslove obuhvata registar opasnih proizvoda koji je kompatibilan sa EU RAPEX-om i sistem za upravljanje žalbama i pitanjima potrošača i razmjenu informacija između kompetentnih tijela u domenu zaštite potrošača. Sistem uključuje preko 30 organa i oko 250 korisnika. Sve informacije koje su važne za potrošače objavljuju se na web sajtu www.potrosac.me.

www.potrosac.me

Ovo je servis preko kojeg građani mogu da upute svoje zahtjeve i da se raspitaju o svojim pravima. Potrošačima su na javnom dijelu web sajta dostupne i informacije o opasnim proizvodima pronađenim na crnogorskom tržištu i to u vidu kategorisanog registra (sa svim relevantnim informacijama i slikama proizvoda). Takođe, dostupan im je onlajn obrazac za slanje žalbe ili pitanja.

KAKVI SU DOSADAŠNJI REZULTATI?

Od stupanja na snagu novih propisa, od jula 2015. do marta 2017. sa tržišta je povučeno **2399** komada **18** različitih opasnih igračkama, od kojih je **12** sadržalo nedozvoljenu količinu ftalata. Inspektori su ispitivali **234** uzorka igračkama i izvršili **1863** kontrole, od čega je njih **1764** sprovedeno po prijavi ili obavještenju. Opasne igračke koje se zateknu u prodavnicama se uništavaju, a ukoliko su već prodane opozivaju se. Obavještenja o opozivu objavljuju se u medijima i na web sajtu potrosac.me. Takvih igračkama do sada je bilo **1179**.

POVLAČENJE IGRAČKA

Pratite obavještenja koja se objavljuju u štampanim i elektronskim medijima, kao i na web sajtu potrosac.me. Ukoliko je proizvod, koji ste kupili, predmet jedne ovakve akcije, igračku treba vratiti prodavcu koji će vama vratiti novac.

Obavještenje za potrošače

Kontrolom Zdravstveno - sanitarna inspekcije utvrđeno je, da naziv proizvoda „DJIIGRAČKE LUTKE“ sifra 8606C e1-2558, Bar - kod :8998028698311 predstavljaju ozbiljan rizik po zdravlje potrošača. Igračka je prodavana na tržištu Crne Gore od 16.12.2015 do 22.11.2016g. Igračka ima povećan sadržaj bis (2-ethylhexyl) phtalate (DEHP) u odnosu na propisanu vrijednost (izmjerena vrijednost 777% po masi, a dozvoljena 0.1%). Ovakv ftalati može štetiti zdravlju djece i uzrokovati oštećenja reproduktivnog sistema. Ukoliko posjedujete igračku: DJIIGRAČKU LUTKU, robna marka: nepoznata, Naziv proizvoda: DJIIGRAČKA - LUTKA* SIFRA: 8606C E1-2558, BAR- KOD: 8998028698311, kao i izgled prema datoj slici jer u skladu sa Zakonom o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usaglasnosti („Sl. list CG“, br. 53/11) i Zakonom o nadzoru proizvoda na tržištu („Sl. list CG“, br. 33/14) povlačimo sa tržišta sve komade navedene igračke, molimo Vas da je odmah donesete u objekat gdje ste je kupili ili u nasu veleprodaju, gdje će Vam biti vraćen novac za spornu igračku.

Zahvaljujemo na saradnji i izvjavavamo se za bilo koje neugodnosti koje smo eventualno prouzrokovali.

Uvoznik / distributer za Crnu Goru
Rocky & Pistolato c.c.,
Vojislavjevića 88, Crna Gora